

Rödlistade arter i Svenljunga kommun mellan 2000-2017

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Organism grupp	Rödlistekategori	Strikt skydd	ÅGP-art	Kommunal mark	Skydds klassad
Almlav	Gyalecta ulmi	lavar	VU			X	
Almsnabbvinge	Satyrium W-album	fjäril	NT				
Ask	Fraxinus Excelsior	kärlväxt	EN				
Atlantärgmossa	Zygodon conoideus	mossor	NT				
Backsvala	Riparia riparia	fåglar	NT				
Backtimjan	Thymus serpyllum	kärlväxter	NT				
Berguv	Bubo bubo	fåglar	VU				Ja
Bivråk	Pernis apivorus	fåglar	NT				Ja
Blek kraterlav	Gyalecta flotowii	lavar	VU				
Blylav	Pectenium plumbea	lavar	EN				
Bokfjädermossa	Neckera pumila	mossor	NT				
Bokvårtlav	Pyrenula nitida	lavar	NT				
Borsttåg	Juncus squarrosus	kärlväxter	NT				
Brunpudrad nållav	Chaenotheca gracillima	lavar	NT				
Buskskvätta	Saxicola rubetra	fåglar	NT				
Dofttaggsvamp	Hydnellum suaveolens	storsvampar	NT				
Duvhök	Accipiter gentilis	fåglar	NT				Ja
Dvärgbägarlav	Cladonia parasitica	lavar	NT				

Dvärglin	<i>Radiola linoides</i>	kärlväxter	VU				
Flodkräfta	<i>Astacus astacus</i>	kräftdjur	CR				Ja
Flodpärlmussla	<i>Margaritifera margaritifera</i>	blötdjur	EN			X	
Flygsandsvägstekel	<i>Arachnospila wesmaeli</i>	steklar	NT				
Flytsäv	<i>Isolepis fluitans</i>	kärlväxter	VU				
Fransfladdermus	<i>Myotis nattereri</i>	däggdjur	VU	X			
Granspira	<i>Pedicularis sylvatica</i>	kärlväxter	NT				
Grynig filtlav	<i>Peltigera collina</i>	lavar	NT			X	
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	fåglar	VU				
Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	fåglar	NT				
Guldsandbi	<i>Andrena marginata</i>	steklar	NT			X	
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	fåglar	VU				
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	fåglar	NT				Ja
Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	fåglar	VU				
Jättelav	<i>Lobaria amplissima</i>	lavar	CR				
Kalkkärrsgrynsnäck	<i>Vertigo geyeri</i>	blötdjur	NT				
Klockgentiana	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	kärlväxter	VU				
Klosterlav	<i>Biatoridium monasteriense</i>	lavar	VU				
Klotgräs	<i>Pilularia globulifera</i>	kärlväxter	VU				
Knutört	<i>Lysimachia minima</i>	kärlväxter	VU				
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	kärlväxter	NT				

Kornknarr	<i>Crex crex</i>	fåglar	NT				
Kornknutmossa	<i>Odontschisma denudatum</i>	mossor	NT				
Kungsfiskare	<i>Alcedo atthis</i>	fåglar	VU				
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	fåglar	VU				
Kungsörn	<i>Aquila chrysaetos</i>	fåglar	NT				
Lake	<i>Lota lota</i>	fiskar	NT			X	
Liten blekspik	<i>Sclerophora peronella</i>	lavar	VU				
Loppstarr	<i>Carex pulicaris</i>	kärlväxter	VU				
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	lavar	NT			X	
Läderlappslav	<i>Collema nigrescens</i>	lavar	NT			X	
Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	fåglar	NT			X	
Mosippa	<i>Pulsatilla vernalis</i>	kärlväxter	EN				
Nemoura dubitans	<i>Nemoura dubitans</i>	sländor	VU				
Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	fåglar	NT				
Olivbrun gyttelav	<i>Fuscopannaria mediterranea</i>	lavar	NT				
Oxtungssvamp	<i>Fistulina hepatica</i>	storsvampar	NT				
Pilgrimsfalk	<i>Falco peregrinus</i>	fåglar	NT				Ja
Pulverädellav	<i>Megalaria pulverea</i>	lavar	VU				
Päronulota	<i>Ulota coarctata</i>	mossor	VU				
Rosa lundlav	<i>Bacidia rosella</i>	lavar	VU				
Rutskinn	<i>Xylobolus frustulatus</i>	storsvampar	NT				
Rutlåsbräken	<i>Botrychium</i>	kärlväxter	VU				

	matricariifolium						
Sexfläckig bastardsvärmare	Zygaena filipendulae	fjäril	NT				
Sjötätel	Deschampsia setacea	kärlväxter	VU				
Skaftslamkrypa	Elatine hexandra	kärlväxter	EN		X		
Skogsalm	Ulmus glabra	kärlväxter	CR			X	
Skogstrappmossa	Anastrophyllum michauxii	mossor	NT				
Skrovvellav	Lobaria scrobiculata	lavar	NT				
Slätterfibbla	Hypochaeris maculata	kärlväxter	VU				
Slättergubbe	Arnica montana	kärlväxter	VU				
Smålom	Gavia stellata	fåglar	NT				Ja
Sommarfibbla	Leontodon hispidus	kärlväxter	NT				
Spillkråka	Dryocopus martius	fåglar	NT				
Stare	Sturnus vulgaris	fåglar	VU				
Stor aspticka	Phellinus populicola	storsvampar	NT				
Storgröe	Poa remota	kärlväxter	NT				
Storspov	Numenius arquata	fåglar	NT				
Stubbrådmossa	Cephalozia catenulata	mossor	NT				
Svävdagsvärmare	Hemaris tityus	fjärilar	NT				
Sydlig blekspik	Sclerophora amabilis	lavar	EN				
Sånglärka	Alauda arvensis	fåglar	NT				
Sädgås	Anser fabalis	fåglar	NT				

Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	fåglar	VU				
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	fåglar	VU				
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	fåglar	NT				
Trollsmultron	<i>Dryocallis rupestris</i>	kärlväxter	VU				
Utter	<i>Lutra lutra</i>	däggdjur	NT		X		
Vaktel	<i>Coturnix coturnix</i>	fåglar	NT				
Vanlig backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i>	kärlväxter	VU				
Vanlig ängsstarr	<i>Carex hostiana</i>	kärlväxter	NT				
Vedtrappmossa	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	mossor	NT				
Vedskivlav	<i>Hertelidea botryosa</i>	lavar	NT				
Vedsäcksmossa	<i>Calyptogeia suecica</i>	mossor	VU				
Västlig njurlav	<i>Nephroma laevigatum</i>	lavar	VU				
Vityxne	<i>Pseudorchis albida</i>	kärlväxter	EN				Ja
Ädellav	<i>Megalania grossa</i>	lavar	EN				
Åkerskallra	<i>Rhinanthus angustifolius</i> subsp. <i>apterus</i>	kärlväxter	CR				
Ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	fåglar	NT				
Ängsstarr	<i>Carex hostiana</i>	kärlväxter	NT				
Örtlav	<i>Lobaria virens</i>		EN				

Sökkriterium Fåglar: minst häckande par i lämplig biotop. Fiskar: ej ål, oftast inplanterad samt i och med mer än 3 kraftverk till havet innebär obefintlig chans att de klarar sig ut.

Arter i Svenljunga kommun som kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivets bilaga 4, markerade med N/n. 2000-2017

Alla fladdermöss	Naturtyp	Hot	Utbredning i Sverige
Hasselmus (LC)	Buskrika skog- och jordbrukslandskap. Bär- och fruktbarande buskar och träd.	Arten kan försvinna när snårvegetation röjes bort i samband med radikal bryn röjning, landskapsvård med alltför nitisk städning, ensidig reservatsskötsel, röjning i plantskog,	Främst södra delen av Västra Götaland, Halland, Blekinge och södra Småland.
Åkergroda (LC)	Åkergroda förekommer i olika typer av miljöer men gärna i fuktigare områden. Reproduktionen sker helst i fiskfria småvatten.	Avverkning, intensifierat jordbruk, igenplantering och dikning/torrläggning.	Bofast i hela Sverige. men främst i södra halvan med färre förekomster på Sydsvenska höglandet.
Utter (NT)	Våtmarker, öppna strandbiotoper, vattendrag och sjöar.	Uttern har påverkats starkt av miljögifter. Utterns livsmiljö har förstörts eller förändrats genom t.ex. utdikning av sjöar och våtmarker, täckdikning, regleringar och utbyggnad av vattendrag.	Bofast i hela landet. Färre förekomster i sydvästra Sverige och i de nordligaste områdena, samt Gotland.
Lodjur (VU)	Stora skogsområden av både löv och barr samt öppen fastmark.	Jakt	Förnygring av Lodjur har konstaterats i samtliga svenska landskap.
Pudrad kärrtrollslända (LC)	Sötvattensmiljöer, våtmarker.	Orsakerna till nedgången i Europa var främst storskaliga landskapsförändringar som omvandling av våtmarker till åkermark och övergödning av vattenmiljöer.	Utbredd över södra Sverige och längs med Norrlandskusten.
Citronfläckad kärrtrollslända (LC)	Sötvattensmiljöer och våtmarker	Dikning/torrläggning (Viss negativ effekt)	Utbredd över södra Sverige och längs med Norrlandskusten.

Mustaschfladdermus (LC)	Myotis mystacinus	Det största hotet är sannolikt förändringar av födotillgången. Markanvändning som inte producerar insekter. Minskning av naturtyperna våtmarker, lövrika kantzoner eller relativt gles vegetation och stort lövinslag . Brist på hålträd.	Södra Sverige upp till Härjedalen.
Fransfladdermus (VU)	Myotis nattereri	Överföring av lövskog till granskog, särskilt vid vatten. Fragmentering av äldre skogsbestånd. Igenväxning av jordbrukslandskapet.	Södra Sverige och Östra Norrland. Tätast population i östra Småland.
Dvärgpipistrell/dvärgfladdermus (LC)	Pipistrellus pygmaeus	Viss påverkan från avverkningar, klimatförändringar och dikning	Södra Sverige upp till Stockholm
Brunlångöra (LC)	Plecotus auritus	Viss påverkan från avverkning och dikning.	Södra Sverige och östersjölandskapen.
Gråskimlig fladdermus (LC)	Vespertilio murinus	Viss påverkan från klimatförändringar dikning och konkurrens med annan art.	Södra Sverige upp till Stockholm.
Nordisk fladdermus (LC)	Eptesicus nilssonii	Viss påverkan från klimatförändringar, avverkning, dikning och igenplantering.	Hela Sverige
Vattenfladdermus (LC)	Myotis daubentonii	Viss påverkan från avverkning och dikning.	Nästan hela Sverige med undantag för norra inlandet.
Större brunfladdermus (LC)	Skogar och våtmarker	Stor påverkan från avverkning, samt viss från klimatförändringar och mänsklig störning	Södra Sverige upp till Stockholmsområdet

Källa: artdatabanken

Hotade arter med åtgärdsprogram (ÅGP) som finns i Svenljunga kommun

Art	ÅGP	Naturtyp	Hot
Utter (NT)		Våtmarker, öppna strandbiotoper, vattendrag och sjöar.	Uttern har påverkats starkt av miljögifter. Utterns livsmiljö har förstörts eller förändrats genom t.ex. utdikning av sjöar och våtmarker, täckdikning, regleringar och utbyggnad av vattendrag.
Skaftslamkrypa (EN)	Åtgärdsprogram för skaftslamkrypa Havs- och vattenmyndighetens rapport 2013:8	Stränder och grunda bottnar av näringsfattiga sjöar och småvatten är skaftslamkrypans växtplatser.	Igenväxning på grund av eutrofiering av sjöar och vattendrag är det största hotet mot arten. Försumning på grund av luftföroreningar och skogsdikningar är också ett hot.
Rutlåsbräken (VU)	Åtgärdsprogram för låsbräknar i hävdade marker, 2014–2018	förekommer rutlåsbräken på kortvuxna, torra och öppna gräsmarker utan alltför påtaglig konkurrens.	Det största hotet mot rutlåsbräken är upphörd hävd av ångar och hagmarker, samt dessa gräsmarkers omförande till åker eller skog. Kvävegödsling av naturlig gräsmark är fatal.
Mosippa (EN)	Åtgärdsprogram, för mosippa, 2016–2020 (Pulsatilla vernalis), RAPPORT 6726 • MAJ 2016	Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. Den förekommer på glesa torra tallhedar, på ljunghedar och andra (betade och fd betade) hedartade marker, dödisgröpar, frostsäckor mm	Orsakerna till minskningen är flera. Många lokaler har förstörts genom grustäkt. På många lokaler som följts under lång tid kan igenväxning av ris eller gräs och tätande mossmattor konstaterats. En mycket viktig orsak till den fortgående tillbakagången bör tillskrivas vegetationsförändringar orsakade av eutrofiering samt av att både skogsbete och skogsbrand upphört.
Flodpärlmussla	Ny är ute på samråd 2017	Flodpärlmusslan är knuten till strömmande vattendrag med grus- och stenbottnar, mera sällsynt kan man hitta den i partier med sandbotten. För att förnyringen ska fungera krävs reproducerande bestånd av lax eller öring, ett permanent vattenflöde, relativt hög vattenhastighet och klart, syrgasrikt, näringsfattigt vatten med stabila pH-förhållanden	Hoten mot arten är många och har stor påverkan. Musslorna kan på många ställen överleva i många decennier som vuxna individer men populationen har ingen fungerande förnyring och dör därför ut. Igenlamning av grusbottnar, exploatering, jord och skogsbruk som inte tar hänsyn, förstörelse av habitat, brist på värd fisk (öring) och försumning är alla faktorer som påverkar flodpärlmusslan.

Flodkräfta (Sekreteressart)	Åtgärdsprogram för flodkräfta 2008–2013 (Astacus astacus) rapport 5955 • augusti 2009 med uppdaterad åtgärdslista för 2017-2021	Flodkräfta är en helt och hållet sötvattenslevande art som lever på botten av sjöar och vattendrag. Bottensubstratet ska vara fast och inte hålla för mycket vegetation.	Kräftpest på grund av spridning av signalkräfta. Olaglig spridning av signalkräfta.
Åkergräs (med åkerskallra)	Åtgärdsprogram för bevarande av hotade åkergräs RAPPORT 5659 • APRIL 2007	Åkermark som inte odlas konventionellt, ibland återfinns arterna även på betesmarker och ruderatmark.	Upphörd odling, kemisk ogräsbekämpning, rensning av utsäde, tätare växande grödor, Effektivare mekanisk bearbetning av jorden.
Vityxne (Sekreteressart)	Åtgärdsprogram för bevarande av vityxne i södra Sverige. 2005-2008	Sydvästra Sverige samt mellersta norrland. En lokal i Svenljunga kommun.	Främsta hotet mot vityxne i Götaland är hedarnas och de fattiga betes- och ängsmarkernas igenväxning eller plantering, samt uppgrävning. Gödsling i kombination med intensivare bete har också angivits som skäl till växtens minskning. Vityxne är beteskänslig.

Naturtyper med åtgärdsprogram som berörs i Svenljunga kommun 2017

Naturtyp	Utbredning	Naturtyp	Hot
Vildbin på ängsmark- Guldsandbi	Åtgärdsprogram för vildbin på ängsmark 2011–2016 rapport 6 425 • m ars 2011	Guldsandbi påträffas framför allt i öppna- halvöppna, sandiga och varma ängsbiotoper. Boplasterna ligger ofta i torrare brinkar med packad sand medan pollenväxterna finns i torr ängsmark (luktvädd) till fuktigare strandängar (ängsvädd).	Arten har drabbats hårt av övergödning och ogräsbekämpning på betes- och odlingsmark. Igenväxning är också en stor negativ påverkan.
Särskilt skyddsvärda träd	Framförallt södra Sveriges kulturlandskap. Ca 700 träd i Svenljunga kommun.		Avverkning och igenväxning.

Rikkärr med kalkkärrsgrynsnäcka	En känd lokal i Svenljunga, Lockrydmossen.		Grundvattensänkning och utdikning.
---------------------------------	--	--	------------------------------------